

GORICA

(Zjutranje izdanje.)

Izhaja vsa torek in soboto ob 11. uri predpoldne za mesto ter ob 3. uri pop. za deželo. Ako pade na ta dneva praznik izide dan prej ob 6. zvečer. Stane po pošti prejemnik ali v Gorici na dom pošiljan celoletno 8 K, polletno 4 K in četrtletno 2 K. Prodaja se v Gorici v tobakarni Schwarz v Šolskih ulicah, Jellersitz v Namskih ulicah in Leban na Verdijevev tekališču po 8 vin.

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v «Narodni tiskarni», ulica Vetturini h. št. 9.
Dopise je nasloviti na uredništvo, oglase in naročnino pa na upravnništvo »Gorice«. Oglasi se računijo po petilvrstah in sicer ako se tiskajo 1-krat po 12 vin., 2-krat po 10 vin., 3-krat po 8 vin. Ako se večkrat tiskajo, računijo se po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik Josip Marušič.

Tiska „Narodna tiskarna“ (odgov. J. Marušič).

Interpelacija

poslanec dr. A. Gregorčiča in tovarišev na Njegovo Vzvišenost gospoda voditelja pravosodnega ministerstva.

Že ko se je popolnilo mesto zemljeknjižnega vodje na okrožnem sodišču v Gorici, je postopala visoka c. kr. justična uprava na način, ki se ne strinja ne s koristmi službe, ne z oziri, katere treba imeti na zmožne, delavne državne uradnike. Četudi se vpisuje v zemljiško knjigo pri okrožnem sodišču v Gorici v obeh deželnih jezikih, v slovenskem in v italijanskem, in četudi so se oglašili za omenjeno mesto strokovno in jezikovno usposobljeni prosilci, oddalo se je mesto prosilcu, kateri slovenski jezik le „nekoliko razume“. Komur je znano, kako evfemistično (na dobro stran obračajoč) govorijo in pišejo primorski sodni uradi, vé, da to „nekoliko razumeti“ pomeni toliko, kakor da dotični mož ni zmožen slovenskega jezika, ki je navaden in se vsak dan rabi v onem uradu. In bil je imenovan dotični zemljeknjižni vodja, ne ker je pomanjkovalo sposobnih, v vsakem oziru dobro opisanih prosilcev, ampak vkljub temu, da se je takih nahajalo.

Nekaj sličnega, le še bolj debelega, prigodilo se je zadnje dni pri imenovanju sodnega tajnika za isto c. kr. okrožno sodišče. Predsedništvo okrožnega sodišča, poznajoč potrebe svojega urada, v svesti si svoje dolžnosti in spominjajoč se pogojev, ki so bili naštetih v razpisu za ono mesto, je sestavilo terno zmožnih, strokovno in jezikovno sposobnih, izkušenih mladih mož, ki so popolno odgovarjali vsem pogojem in služijo v kras vsakteri justični oblasti. Visoka justična uprava je pa smatrala za dobro, da je popolno prezrla predlog onega urada, pri katerem naj imenovanec službuje, ter da je imenovala za razpisano mesto moža, ki je slovenskega jezika le „deloma zmožen“, to je, kakor zgoraj povedano, nezmožen, in to za sodišče, pri katerem se vodi 75% tekočih poslov v slovenskem jeziku.

Govori se sicer, da imenovanec presega po službenih letih prosilce, navedene v predlogu, katerega je stavilo predsedništvo okrožnega sodišča. Ali, ne glede na to, da službena leta ne morejo nadomestiti službene sposobnosti, sama ta okolnost ni mogla biti odločilna, da je bil dotičnik imenovan, ker med prosilci

zunaj terne so se nahajali tudi uradniki, starejši od onega, ki je bil imenovan, ki vrhu tega morejo za se navesti poleg strokovne tudi zadostno jezikovno sposobnost za to mesto. Vkljub temu ni bil nikdo izmed njih imenovan. Pravi vzrok, da je bil dotičnik povišan, mora torej tičati kje drugje.

Imenovanje, kakor se je vršilo v tem slučaju, je obdarovanje uradnika, ki ne zna deželnega jezika, v katerem je poklican uradovati. Ono prezira in slabi pravico predlaganja podrejene oblasti; dela škodo sposobnim prosilcem, ki so dobili po razpisu pravico do imenovanja; ter škoduje službi, ker uradnik, ki ne pozna slovenskega deželnega jezika, ne more na zadovoljiv način opravljati službe pri sodišču, ki vodi 75% svojih poslov v tem jeziku. Tu ni nobene vrste poslov, katere bi mogel uradnik opravljati brez znanja slovenskega jezika. Razdelitev poslov po jeziku z namenom, da se ponudi novoimenovancu prilika, da porabi svoje zmožnosti, zdi se iz službenih oziriv nedopustna.

Zato stavijo podpisani na Njegovo Vzvišenost gospoda voditelja pravnega ministerstva naslednji vprašanji:

1. Kateri razlogi so napotili Vašo Vzvišenost, da je pri nedavnem imenovanju sodnega tajnika za okrožno sodišče v Gorici popolno prezrla terna - predlog tamošnjega predsedništva okrožnega sodišča ter imenovala za ono mesto prosilca, ki ne pozna jezikov sodnega okoliša in nikakor ne more popolnoma opravljati službe pri dvojezičnem sodišču, medtem ko je zapostavila druge prosilce, katere je predlagalo pristojno predsedništvo okrožnega sodišča po vsestranskem presojevanju in uvaževanju vseh zadevnih okoliščin, katere popolno odgovarjajo pogojem, naštetim v službenem razpisu, in ki so povsod, kjer so do zdaj službovali, postavili v vsakem oziru celega moža?

2. Kako namerava Vaša Vzvišenost urediti službo novoimenovanemu tajniku pri okrožnem sodišču v Gorici, da bo vkljub svojemu pomankljivemu znanju jezikov vršil to, kar se zahteva od moža, ki zavzema to mesto, ne da bi se pri tem motil red uradnih poslov in ne da bi se drugi uradniki obremenili za novoimenovanca?

Na Dunaju, 13. maja 1905.

(Sledijo podpisi.)

Izid bodoče pomorske bitke z ozirom na razvoj balkanskega vprašanja.

Oči vsega sveta so danes obrnjene na Daljni Vztok in na morje Tihega Oceana, po katerem plujejo sedaj ruske in japonske vojne ladje. Milijone src napolnjuje nada in strah ter misel, kak vendar bo izid velike pomorske bitke med brodovjem Roždestvenskega in pa med brodovjem Toga, katerega je dosedaj spremljala pri vsaki priliki sreča. V pričakovanju tega izida nastala je nekaka stagnacija pri izvedenju raznih večjih in manjših političnih vprašanj, kakor da bi izvedenje teh vprašanj čakalo jedino le na izid strašne vojske, kakoršne svet dosedaj še ni doživel.

In res izgleda dan danes vse tako, kakor da bi bil od izida vojske, ki se vrši sedaj na Daljnem Vztoku med Rusijo in Japonsko, odvisen tudi izid in razvoj zamotanih razmer na evropskem Vztoku. Vse države, velike in majhne, ki so prizadele na evropskem Vztoku, pripravljajo se na delo, katerega se mislijo lotiti, kaj ko bode znan izid velikih bitk na morju in na suhem med Rusi in Japonci. Vsled tega je torej tudi povsem naravno, ako se danes vse evropsko časopisje bavi in polni svoje predale s kombinacijami, tičočimi se rešenja balkanskega vprašanja in sploh o načinu likvidacije turških računov v Evropi. Na to delo se je pripravljala tudi Rusija že delj časa, ali pričeti ga ni hotela, ker je bila prepričana, da balkansko vprašanje prej ali slej samo dozori in da bode Rusija šele takrat, ko do tega pride, povzdignila svoj mogočni glas ter pri likvidaciji evropske Turčije tudi ona zahtevala odškodnino za svoje žrtve, katere je imela takrat, ko je del balkanskih trpinov rešila izpod turške jarma. Zapadne evropske države so se že večkrat prizadevale, da bi provzročile delitev evropske Turčije, računajoč vedno na to, da pripade tudi njim lep del turške zapaščine. Ruska diplomacija pa je znala vsikdar to nakano zapadnih evropskih držav preprečiti, ker ni po nje mnenju balkansko vprašanje še dozorelo. Ali sedaj, ko je Rusija na Skrajnem Vztoku zapletena v težaven boj z Japonci in je od njega izida odvisen tudi njen ugled, se lahko pripeti, da ne bo mogla več braniti, da ne bi prišlo do delitve evropske Turčije. In res se čita sedaj celo v ruskih listih, da se je tudi Rusija že udala angleški zahtevi,

vsled katere se imajo pridružiti pri izvrševanju reform v Macedoniji in sploh v evropski Turčiji Avstro-Ogrski in Rusiji, katerima je bila do sedaj ta zadeva prepuščena, tudi druge evropske države kakor Nemčija, Francoska, Angleška in Italija, ter da se ima odslej naprej pri izvedenju reform, ki se bodo znova določila, odločnejše postopati nego sta postopali doslej Avstro-Ogrska in Rusija.

Vsled tega pa je stopilo balkansko vprašanje v drug štadij. Kako se bode začelo odslej naprej reševati to vprašanje, tega danes še nikdo ne ve, in so sploh kombinacije vse, kar se o tem govori in piše. Vendar je značilno, da je začela zadnji čas Angleška iti nekako na roke in delati na to, da bi dobila Bolgarija največji del Macedonije in Stare Srbije. Tako opozarja bivši srbski minister in poslanik v Londonu Čedo Miljutović, ki biva v omenjenem mestu in ki je v vedni dotiki z angleškimi politiki, v nekem belgrajskem listu na razpoložnje angleških državnikov, ki ne bi imeli ničesar proti temu, ako bi postal Carigrad prestolnica razširjene in v kraljestvo proglašene Bolgarije. In vsak je o tem prepričan, da bi Angleška veliko raje videla, ako bi prišel Carigrad v bolgarske roke nego pa v ruske. Istotako so angleški listi začeli že pisati o nekem pretendentu za Albanijo, ki bi bil mladi in bogati ter podzvetni knez Albert Ghika, ki se baje že hvali, da so mu obečale pomoč Angleška, Italija in Črnagora in tudi nekateri vstaški vodje. Po ti kombinaciji bi imela postati Albanija kraljevina in bi se k nji priklopili še vilajeti skadarski, skopljanski, janjinski, bitoljski in solunski. V Bukareštu je bil namreč pred nedavnem neki shod in na tem shodu se je govorilo o omenjeni zadevi v resnici že nekako resno. K tem kombinacijam se pridružuje tudi ta, ki pa ni nova, da namerava Avstrija poslati v Macedonijo in v Staro Srbijo svoje čete seveda pod pretvezo, da napravi tam mir in red, ali v resnici pa le zaradi tega, da razširi svoje okupacijsko ozemlje na Balkanu.

Vsem tem kombinacijam pridružujejo se pa še razne druge in sicer one o aspiracijah Rumunije, Grške, Srbije in Črnogore. Vse to pa bi se imelo izvršiti brez vsakega ozira do Rusije, ki dan danes ni v položaju, da bi z orožjem v roki zamogla diktirati način rešitve balkanskega vprašanja.

PODLISTEK

V znamenju miru.

Povest. Spisal Janko Bratina.

(Konec.)

Tudi kovač je bil pri pogrebu. Ko je prišel domov je dobil Mino jokajočo v postelji. Slonela je na vzglavju in debele solze so ji tekale po bledem licu —

— Mina, kaj ti je, vprašal jo je Jernejček. Zakaj jokaš? Je pač moralo tako biti, sedaj ne pomaga nič — in tebi to le škoduje.

— Jaz sem tako slaba ženska, ti ne veš, Jernejček, ti ne veš —

— Le pusti le, jaz že vem, kaj si —

— Ne, ne, ti ne veš Jernejček, ti ne veš, da sem bila jaz in edino jaz kriva, da si bil ti zaprt —

Skrila je glavo med roke, sram jo je bilo sedaj tega dejanja.

— Mina — kaj govoriš?

— Res je, res je... Vrzl me iz hiše, ven me pahni, da zmrznem tam zunaj na polju, nisem vredna tvoje gostoljubnosti —

— Mina — — prijel jo je za roko in ji pogledal v oči.

— Saj ni res, Mina, saj nočeš iti od nas?

— Jernejček, Jernejček — — dalje ni mogla. Izvila mu je roko in se mu ovila okoli vratu.

— Saj te imam tako rada, oh tako srčno rada —

* * *

Lepo število let je že preteklo od takrat, pol drugo stoletje je že minulo od one dobe.

Oskrbnika za Bergerjem ni bilo več na Gori. Kmalu po njegovi smrti so prišli boljši časi, prišla je tudi svoboda. Kmet je bil sedaj prost, desetino je sicer še plačeval, a razmere so bile čisto drugačne. Skoro vse iz onih časov je že pozabljeno, le tu pa tam je še kak mal spomin. Kjer so stanovali prejšnji oskrbniki, se še sedaj pravi pri „Flegarjih“ in tudi

pri „Majerjih“ se še imenuje ena hiša. Luknja, kjer je oskrbnik Berger končal svoje nesrečno življenje, je še dandanes taka kot takrat in skoro vsak šolarček tam okoli ve za „Pergerjev brezn“. Spominjam se še dobro, kako mi je babica pravila, da je tam notri sam škrt, ki pride tudi večkrat ven v zeleni suknciji z rdečo kápico na glavi.

Gospod Anton je od takrat še dolgo živel na Gori. Prvi par, kojega je zvezal po Bergerjevi smrti, sta bila Mina in Jernejček, kojih kri se pretaka nekoliko tudi po mojih žilah. Hlapci Bergerjevi so večnoma odšli, nekaj jih je tudi ostalo, kar kažejo še danes njihova nemška imena. Mir se je vrnil v vasico, vse je šlo od takrat drugače in boljše. Kovač Sedej je še poznim vnukom pravil, kako je bilo, ko je gospod Lokar služil celih 40 let na Gori in kako je on prinesel blagoslov in mir božji med ljudstvo. Že v sivih letih se je gospod Anton ločil od svojih ovčic, katere je toliko časa pasel v znamenju miru in ljubezni.

Kaj pa nastane potem, ako Rusija v kitajskih vodah uniči japonsko mornarico, kar ji vsak pravi Slovan iz srca in se z Japonci pobota ter obrne potem vso svojo pozornost na rešitev balkanskega vprašanja! In to eventualnost imajo pred očmi gotovo tudi vse one večje in manjše države, ki se brigajo danes za razvoj perečega balkanskega vprašanja. Da je prišla na sestanku grofa Goluhovskega in Tittonija v Benetkah tudi ta eventualnost na razgovor, o tem ni nobenega dvoma. Zaradi tega pa je tudi povsem jasno, da je razvoj dogodkov na Balkanu mnogo odvisen od tega, kak izid bo imela pomorska bitka med ruskim in japonskim brodom v vodah Tihega Oceana.

Politični pregled.

Državni zbor.

V soboto je poslanska zbornica rešila zakonski načrt glede krošnjarstva. Ponovila je zopet svoj sklep, po katerem imajo deželne vlade pravico prepovedati krošnjarstvo. Potem, ko je zbornica rešila zakon krošnjarstva, je prišel v razpravo zakonski načrt glede ustanovitve italijanske pravne fakultete v Roveretu. Posl. Benati je izjavil, da morajo biti vse stranke v zbornici prepričane, da se ustanovitev italijanske fakultete ne sme meriti s političnim merilom, kakor se je to do sedaj godilo, ampak je potrebno vzeti v ozir čisto didaktično stran ob dolžnem spoštovanju narodnih pravic Italijanov. Govornik je skušal odvreti posamezne ugovore proti ustanovitvi italijanske fakultete v Trstu. Odkar se je pričelo razpravljati vprašanje o italijanskem vseučilišču, so bili Italijani vedno v tem edini, da mora italijanskemu vseučilišču biti sedež Trst. Govornik je omenil razgovora italijanskih državnih poslancev z vlado in obljubo naučnega ministra, da se italijanska pravna fakulteta ustanovi v Trstu. Šele od decembra 1903 naprej so se začeli pojavljati glasovi proti Trstu. Nadalje je govornik omenil spomenico italijanskih poslancev, v kateri so protestirali proti vsaki drugi rešitvi, in nevoljo italijanskega prebivalstva da bi se fakulteta premestila v Roveret. Govornik se je nato bavil s pomisleki, ki bi bili proti ustanovitvi fakultete v Trstu, ki jih je označil kakor ničeve in brez temelja. Tudi ugovorov politične in moralne narave ni upoštevali. Nobenega vzroka torej ni proti izvolitvi Trsta, marveč je Trst edino mesto, pripravno za vseučilišče. Tudi od finančne strani je pripravno mesto. Govornik se zavaruje proti temu, da bi Italijani v tej državi bili odvisni od drugih narodnosti. Kaj da pomenjajo italijanske pokrajine za državno gospodarstvo, pove že ime „Trst“. Italijani niso ničesar dolžni ni državi ni drugim narodom. Kar se tiče narodnih razmer, je rekel govornik, se nemstvo v italijanskih deželah nikdar ne ukorenini, kar se pa Slovanov tiče, ne zamore nihče zanikati, da ni Trst italijansko mesto in vse zahteve Slovanov do tega mesta so neopravičene. Ako se vzlic temu premesti italijansko fakulteto v kako drugo mesto, se ne bo nikdar zadovoljilo Italijane, ki bi videli v tem, da jim za vedno izgine nada, da bi imeli v Trstu svoje vseučilišče. Govornik je izjavil, naj se zakonski načrt predloži odseku, ki priredi v smislu kakor žele Italijani. Govornik je na to opisal zgodovino fakultete v Wiltenu in kako da so Italijani prisiljeni, da se morajo učiti na nemških vseučiliščih ter zaključil, da se trdno nadeja, da dobe Italijani svojo pravno fakulteto v Trstu, ki se spremeni v popolno vseučilišče.

Posl. Romanczuk je izjavil, da on in njegovi pristaši simpatično pozdravljajo ustanovitev italijanske pravne fakultete. Toda njegova stranka se mora najodločneje potegniti tudi za ustanovitev maloruskega vseučilišča za 3 in pol milijonov Malorusov v Galiciji in Bukovini in za 1000 maloruskih dijakov, oziroma vsaj za ustanovitev maloruske pravne fakultete v Lvovu. Od te zahteve, je govornik nadaljeval, ne moremo odstopiti ter jo bomo vedno ponavljali, dokler ne zadobimo svojih pravic. (Pohvala pri Malorusih). Slovenski posl. Plantan je omenil v imenosti dogodka, izjavil: Mi moramo očitno priznati, da so naše simpatije na strani Italijanov, ker so isti šibkejši in ker se je bil izvršil proti njim nasilen čin. (Mejklici). Pravo je, da se Italijane odškoduje za pravno fakulteto v Inomostu. Mi smo za italijansko pravno fakulteto le pod pogojem, da se isto ustanovi na italijanskem zemljišču in ako se bo to strogo kulturno vprašanje smatralo kakor tako. Ako se

pa iz tega vprašanja napravi politično vprašanje, tedaj ne bomo mogli tega mirno gledati, ker smo pri tem sami prizadeti. Govornik se mora izreči očitno proti ustanovitvi italijanskega vseučilišča v Trstu, ker ni Trst čisto italijansko mesto in ker bi Italijani s to ustanovitvijo zadobili ne samo kulturno ampak tudi politično premoč nasproti Slovincem. Isto velja za Koper. Govornik se je potegnil za slovensko vseučilišče v Ljubljani in sicer naj bi se najprej ustanovila slovenska pravna fakulteta ter je povdarjal, da obstojajo zato že vsi pogoji. Kar je namreč vlada spoznala, da je potrebno za 728.000 Italijanov, tega ne more niti odrekati 1.790.000 Slovincem. Govornik je konečno izjavil, da bodo njegovi somišljeniki na meritoričnem posvetovanju le tedaj glasovali za predlogo, ako bo istočasno z ustanovitvijo italijanske pravne fakultete zakonito določena tudi ustanovitev slovenskega vseučilišča. (Pohvala pri Slovincih). Naučni minister Hartel je govoril proti ustanovitvi italijanske fakultete v Trstu. Ugovarjal mu je tirolski italijanski poslanec Conci, ki se je izjavil za Trst. Posl. Ellenbogen je rekel, da bi se vsa narodnostna vprašanja dala najbolje rešiti, ako se uredi narodna avtonomija narodov v Avstriji. Na ta način bi ponehale narodnostne borbe. Govornik so še generalni govornik Ploj za slovensko vseučilišče v Ljubljani in Biankini za italijansko vseučilišče v Roveretu. Nato je bil zakonski načrt o italijanski fakulteti izročen šolskemu odseku.

† Grof Teodor Andrassy.

Poslanec grof Teodor Andrassy, sin bivšega ministerskega predsednika grofa Julija Andrassy-ja je v soboto popoldne v 48. letu starosti umrl.

Tittoni o položaju.

V laški zbornici je govoril Tittoni o političnem položaju. Rekel je, da izdatki za vojaštvo ne smejo vzbuditi strahu, ker je položaj še vedno tak, kakor lani. Naglašal je, kako težavna je kolonialna politika. Nemogoče je dovoliti, da bi se združila Kreta z Grško, ker bi vplivala združitev preveč na Balkan. Krečanom se bodo zagotovile resne upravne in finančne izpremembe. Končno je hvalil trozvezo.

Srbija in Črnagora.

Gruičovo potovanje na Cetinje ima ta namen, da se sklene zveza med Črnogoro in Srbijo in da prepusti Srbija Črnogori 10 baterij in 30.000 pušk.

Prvi majnik na Ruskem.

V nedeljo, na dan ruskega prvega majnika je bilo na Ruskem in posebno v Petrogradu vse mirno. To je zopet novi dokaz, koliko se sme verjeti poročilom raznih listov o dogodkih na Ruskem, ki so za ta dan naznanjali velike izgrede in zopetno splošno stavko, ki je imela trajati štiri dni.

Macedonija.

Iz Belgrada poročajo, da je bil pri Kumanovem velik boj med srbskimi vstaji in turškimi vojniki v katerem so se morali Srbi umakniti. Turške izgube so velike, padlo jih je približno 150. — Srbske izgube niso še znane.

Rusko-japonska vojska.

Potrjuje se, da so dne 9. t. m. videli blizu Aomori dve ruski vojni ladji, najbrž sta bila to križarja „Gromoboj“ in „Rosija“. Od 9. t. m. jih ni bilo več videti. Kakor se zdi, nista uplenila nobene japonske obrežne ladje.

Uradno se potrjuje iz Tokija, da so dne 9. t. m. Rusi, močni 2 polka pehote, pet stotinj in eno baterijo, prišedši iz Naušahengzu, napadli Japonce blizu Jengčenga. Ob 2. popoldne je sovražnik pričel pod varstvom streljanja topništva energičen napad, pri čemer je prišla pehota na 100 m do naših pozicij. Naše čete so prešle potem v ofenzivo ter so odbile sovražnika, ki je pustil na bojišču 600 mrtvih in 160 ranjenih. Med mrtvimi in ranjenimi jih je bilo tudi mnogo, ki so nosili kitajsko obleko. Mi smo imeli enega (?) mrtvega in 50 ranjenih.

Dnevnik „Anaši“ poroča iz Tokija, da se je levo rusko krilo umaknilo do Kirina, kjer da se koncentrira. V kratkem utegne priti do bika.

V petek je odplulo iz Hamburga 220 mornarjev v Libavo. Ti bodo ukranci na 5 transportnih ladjah, ki bodo spremljale četrto baltičsko eskadro na skrajni Vztok. Eskadra odpluje iz Libave približno teden.

Carinski pazniki so odkrili v San Francisku 2500 zabojev, ki so bili napolnjeni s 47 cm krogli. Zaboji so bili namenjeni za Japonsko ter so jih

ravno ukrcavali na angleško ladjo „Depdene“. Kapitan je bil prisiljen odstraniti ta del tovora.

Iz Hongkonga poročajo, da so Japonci s svojimi torpedovkami v soboto po noči v zalivu Tamany hoteli napasti rusko baltičsko vojno brodogve, ki pluje sedaj združeno po morski ožini Baški, a da so jih Rusi s svojimi reflektorji pravočasno zapazili ter jih zapodili v beg.

Japonski transportni parnik „Sejnteu-Maru“, ki je bil z vojnimi potrebščinam namenjen v Niučvang, je blizo otokov Miantau zadel na mino, vsled česar je bil en del ladje odtrgan. Ladija se je, kakor sodijo, še po noči v viharju potopila.

Angleški parnik „Coromandel“ je prinesel v neki pristan sporočilo, da sta se brodogvi Roždestvenskega in Nebogatova že združili.

Iz Peterogrda javljajo, da so tri križarke baltičskega brodogva že dospele v Vladivostok.

V Mandžuriji se pripravlja velika bitka v bližini Kirina, kjer Rusi koncentrirajo čete svojega levega krila.

Domače in razne novice.

Za „Šolski Dom“ je prejelo naše upravnništvo: Štefa Kinderčev 10 K; suplentek Avg. Žigon 5 K za čast, da je nanj zalajal Dreje Gabršček v zadnji „Soči“. Gotovo s tem najbolj ugodi Njegove mu narodoljubju! Vivat sequens!

Kako odgovarja „Soča“. — Predzadnja „Soča“ nam je obljubila na naš članek „Soča“ in naše šolstvo v Gorici pošten odgovor. Nekak odgovor je sicer prinesla, a nekaterih glavnih točk našega članka se ni niti dotaknila. Tako n. pr. molči popolnoma o našem pozivu, naj možakarji okoli „Soče“ ustanove vsaj par nepotrebnih šolskih vrto v Gorici, če jim je res mar rešitev slovenskih otrok. Ta molk je razumljiv. Podirati je lahkje kakor zidati! Šolski zavodi se ne ustanavljajo in tudi ne vzdržujejo s praznimi in bobnečimi frazami o rodoljubju, kakoršne doné po „Soči“, marveč z vztrajnim delom, z velikimi denarnimi žrtvami.

„Soča“ si tudi v svojem odgovoru ne upa niti zanikati, da ni Gabršček našega stremeljenja na šolskem polju smešil imenovaje nas „abecedarje“.

Tudi o naši trditvi molči, da izvira ves boj proti „Šolskemu Domu“ le iz političnega strankarstva in egoizma in da je Gabršček izvajal iz svojih „zaslug“ za „Gor. lj. pos.“ nekako pravico, da sme v posojilnični hiši imeti ceneje stanovanje kakor kdo drugi.

O teh kočljivih rečeh ne črhnje v svojem odgovoru niti besedice, ponavlja pa staro laž, da so „klerikalci“ uzurpirali „Šolski Dom“ in da ga izkoriščajo v svoje politične svrhe. Na temelju te laži šunta zopet nesramno proti „Šolskemu Domu“ in pravi, da „naprednjaki“, ki podpirajo slovensko šolstvo v Gorici, ubijajo s svojim denarjem same sebe, ker razbremenjujejo žepe „klerikalcev“, ki si tako prihranijo denar za politično agitacijo, za podkupovanje pri volitvah itd.

S to izjavo se narodne filokserije okoli „Soče“ popolnoma razkrinkale. Tem ljudem je slovensko šolstvo v Gorici deveta briga. Njih politična strast ne pozna več slovenskih interesov, ampak le svoje sebične strankarske namene.

Zato pa se ne čudimo, da proglašajo „Soča“ podpiranje „Šolskega Doma“ za narodni greh in da je imenovala nedavno celo našo vseslovensko šolsko družbo sv. Cirila in Metoda „pospeševalko klerikalnega mračnjaštva“.

Tako daleč je prijadrala nekdanja slovenska „Soča“ v svojem narodnem izdajalstvu!

Dr. Tuma in „Slovenski Narod“. — Ni naš namen preiskavati, kje tiči pravi vzrok, da si posegajo zadnji čas pogostoma liberalni matadorji v lase po svojem načinu, ki je večkrat jako dražičen. Zdi se nam pa umestno, da za poduk in kratek čas svojim čitateljem doslovno priobčimo člančič, katerega je v svoji sobotni številki „Slovenski Narod“ posvetil svojemu somišljeniku dr. Tumi. Ta članek se glasi:

„Najnovejši načrt dr. Tume. — Največji „projektenmacher“ na Slovenskem je gotovo goriški dr. Tuma. Vsak teden ima druge politične nazore in vsak teden ima druge projekte. Na ta način je srečno prišel tako daleč, da je na Goriškem popolnoma osamljen. Mož, ki je imel še pred nekaj leti na

Goriškem najslabše stališče, ki bi bil porazil pri državnozborni volitvi dr. Gregorčiča, če bi temu ne priskočili Italijani na pomoč, ta mož je danes na Goriškem docela dogospodaril. Na srečo je dr. Tuma sam v sebe tako zaljubljen, da mu premnogobrojni njegovi neuspehi ne kratijo zaupanja v prihodnost. Trdno veruje, da mu bodo še sijale milejše zvezde, neomajano je njegovo prepričanje, da pride vendar še na konja. Zdaj je skoval nov projekt, res fenomenalen projekt, vreden, da zanj izve slovenska javnost. Kakor znano, je dr. Tuma advokat v Gorici. To svojo pisarno hoče zdaj prodati. To je prvi projekt, prvi člen v dolgi verigi njegovih najnovejših projektov. Če se mu posreči, svojo odvetniško pisarno prodati, seveda dobro prodati, se preseli v Trst. To je njegov drugi projekt. Če se mu posreči dobiti v Trstu trdna tla — upeljal se je s predavanjem na nekem zborovanju socialnih demokratov — potem izvede svoj tretji projekt. To je že nekaj posebnega. Ustanoviti hoče dr. Tuma komanditno družbo, ki naj ustanovi nov slovenski dnevnik. Ta dnevnik naj bi bil izhajal v Trstu, ali nekaj denarja upa dr. Tuma, da dobi tudi iz Ljubljane. Ne mnogo. Dr. Tuma je skromen. Samo osem mož upa, da dobi v Ljubljani, ki pristopijo njegovi družbi in vsak naj da samo nezadostno vsotico 10.000 — ne vemo goldinarjev ali kron. Samo 80.000 zahteva dr. Tuma, prav nič več. Tudi izbral si je že dotične gospode, ki naj odrinejo teh 80.000 goldinarjev ali kron. Ne upamo se reči, kako mnenje imajo ti gospodje o ponižnem projektu dr. Tume, enega pa poznamo, ki bo z veseljem odštel deset tisočakov. To je tisti gospod, na katerega se dr. Tuma najbolj zanaša, namreč gospod dr. Josip Stare. Za tega lahko garantiramo, da komaj čaka, kdaj bo izvolil dr. Tuma zahtevati deset tisočakov, bojimo se le, da bo gospod dr. Stare razžaljen, da dr. Tuma za svoj izvrstni projekt ne zahteva več. Sodimo pa, da tudi drugi gospodje, ki so deležni specialnega znanja dr. Tume, ne zaostanejo za dr. Staretom in da torej ne bo nobene ovire uresničenju rečenega projekta. Kadar bo ustanovljen novi dnevnik, potem se loti dr. Tuma nadaljnega projekta. Iz Trsta se preseli v Ljubljano, a ne sam, nego s svojim listom. Tu odstavi dr. Tavčarja, ugonobi „Slovenski Narod“ in prevzame poleg vodstva lista in odvetniške pisarne tudi vodstvo ne vemo ali samo napredne stranke ali kake nove stranke ali kar vsega slovenskega naroda. Kakor se vidi, so projekti dr. Tume res fenomenalni in imajo to prednost, da jih je jako lahko izvršiti. Vse je tako preprosto, prava igrača, posebno tistih 80.000 ali goldinarjev ali kron dobi dr. Tuma v Ljubljani vsak trenutek, če le hoče, če ne drugje, pa v uredništvu „Jezevem“. Nadaljnih projektov dr. Tume ne bodemo preiskovali. Morda proda tudi ljubljansko pisarno in se preseli na Dunaj ter prevzame ministersko predsedstvo, užene Madžare, reši narodnostni problem in izvede socialno reformo tako, da bodeta zadovoljna Behel v Berlinu in Krek v Ljubljani. Vsekako daj Bog dr. Tumi zdravja in veselja za delo, da izvrši vsaj prvo serijo svojih znamenitih projektov!“

Tako torej piše o dr. Tumu „Slovenski Narod“. Ne moremo storiti odmanj, da bi se pri ti priliki ne spominjali vseh onih grdih napadov v „Soči“ in v „Sl. Narodu“ na nas in na naše somišljenike in da ne bi nanje opozarjali vse one, ki se pečajo z našimi slovenskimi razmerami in prepri in jih tudi zasledujejo, ker smo v svojem listu prilično jednako sodili o dr. Tumu, kakor danes „Sl. Narod“, ko je dr. Tuma, stopivši iz rezerve, meneč, da je prišel za izvedbo njegovih sebičnih namenov ugoden čas, začel tako ostudno kazati roge vsem onim, ki so ga spravili na površje. Posebno naj omenimo tu tudi ono nesramno gonjo proti dr. Rojicu, katero sta proti njemu vprizorila „Soča“ in „Sl. Narod“, ker se je upal v našem listu priobčiti par člankov, v katerih je naslikal dr. Tumo takoršnega, kakoršnega je žal prekasno spoznal in zaradi katerega ga je tudi dr. Tuma tožil. Kdo se ne spominja onih psovk in žaljenj na osebo dr. Rojica, ko je prišlo do porotne obravnave, čeravno je pri ti priliki dr. Rojic prihajal tako uspešno na dan z dokazi resnice za svoje v omenjenih člankih navedene trditve, da je vsak razsoden človek, ki je bil navzoč pri obravnavi, menil, da sedi na zatožni klopi dr. Tuma in ne dr. Rojic. No, in glej, zdaj prihaja „Sl. Narod“ z istimi argumenti na dan, bijoč se samega sebe po zobeh, katere je drgnil ob nas takrat, ko smo o dr. Tumu ravno tako sodili, kakor sodi on danes. Mi smo sicer vedeli, da pride med dr. Tumo in njegovimi liberalnimi somišlje-

niki prej ali slej do kavsa in ravsa, kar je tudi popolnoma naravno, ko se vendar ti ljudje borijo v prvi vrsti vedno le za svoje osebne koristi, in jim je za slovensko ljudstvo le toliko mar, v kolikor zamorejo isto vporabiti za dosego svojih osebnih namenov. Da se bo pa to tako hitro zgodilo, tega pa v resnici nismo pričakovali. Radovedni smo, kako se bo zdaj dr. Tumor pobratim postavil po robu proti „Slovenskemu Narodu“, ki se je drznil tako napasti in osmešiti osrečevalca goriških Slovencev, kakor ga je v svoji „Soči“ vedno nazival?!

Zmeheni pojmi. — Priobčili smo v svojem listu različne članke, kateri so dokazali na podlagi neovrgljivih podatkov, koliko škode so povzročili deželi in občinam tisti ljudje, takozvani „naprednjaki“, ki so svojčas strastno agitirali proti sprejetju užitnine v deželno upravo. Ker ne more „Soča“ pobijati resnice, si pomaga s trditvijo, da tiči naš list globoko v laži, oklepajoč se malenkostne razlike, da je spisal konfuzen dopis z dežele v „Soči“ z dne 3. maja Kramarjev Dreje, dočim je menil dopisnik s Tolminskega, da je omenjeni dopis spisal kdo drugi. Po ti krepki ekspektoraciji piše Kramarjev Dreje doslovno: „Da podtikajo celo dopise Gabrščeku, s tem se izdajajo, ker sami naslavljajo razne bedarije, katerih ne morejo spraviti med domače vesti, za dopise. Da bi pa to odvrnili od sebe, pa kričijo nad drugimi po znanem geslu: rečem ti, da mi ne poročes.“ Neoziraje se na to, da se ne širi prosveta med ljudstvo s pavšalno fizo o „bedariji“ brez najmanjšega dokaza, v čem da obstoji ona bedarija, so doslovno navedeni stavki sami zase kakor tudi v zvezi z drugim besedilom — nerazumljivi. Ti ljudje zavračajo tudi prof. Berbuča, češ, da je podla laž vsako podtikanje, kakor da bi hoteli „naprednjaki“ delati škodo v užitninskem vprašanju. Mogoče je, da „naprednjaki“ sedaj nočejo škodovati v užitninskem vprašanju, tega tudi ne morejo več; a vprašanje je, so li ob svojem času agitirali proti pobiranju užitnine v deželni režiji ali ne, in so li po svoji agitaciji škodovali deželo in občine (torej slovensko ljudstvo) za ogromne svote? Na ta vprašanja naj ljudje okolo „Soče“ z dr. Tumo na čelu odgovorijo. — Konečno naj še omenimo, da imenujejo ti ljudje dobrohotno opazko našega dopisnika s Tolminskega, češ, da bi bilo bolj vstreženo učiteljem, ako bi bili agitirali za užitnino v deželni upravi, nego da so tudi v tem vprašanju slepo drveli za dr. Tumo in Gabrščekom — napad na učitelje. Če je ta resnična trditev našega dopisnika napad na učitelje, potem neha vsaka razprava s takimi ljudmi.

Schillerjeva slavnost v IV. b. razredu goriške gimnazije. — Da se ne bo širilo krivo mnenje, odgovarjam „Soči“ od 13. t. m. naslednje:

1. Meni nije znano, da bi se bil Schiller v katerem koli svojih spisov prezirno ali žaljivo izrazil o Slovanih, kamo-li o Slovenceh, katerih menda sploh ni poznal. Če je „Soči“ kaj takega znano, prosim, da me o tem pouči.

2. Znano pa mi je, kakor gotovo vsakemu vsaj nekoliko omikanemu Slovincu, da se je Schiller zelo laskavo izrazil o Avstrijcih z besedami: „Der Österreicher hat ein Vaterland; er liebt es und hat auch Ursache, es zu lieben.“ (Wallenstein III.)

3. Če ne bi bila prišla v tem oziru nikaka ministerijalna naredba, po kateri se ima ravnati vse šolstvo, pregrešil bi se po mojem mnenju učitelj nemščine v IV. razredu nemške gimnazije, ako ne bi bil 9. maja t. l. svojim učencem posebno pojašnjeval plemenitega delovanja in necenljivih zaslug Schillerjevih za celo človeštvo. Saj ga cenijo vsi naobraženi narodi in med njimi tudi Slovani. Čehi n. pr. so v svojem narodnem gledališču v Pragi dne 9. t. m. predstavljali Schillerjevo igro „Marija Stuart“ v češkem prevodu; pa tudi slovenski pesniki novejši dobe gojé med vsemi nemškimi pesniki menda največ simpatij do Schillerja.

4. Borne besede, katere sem svojemu razjašnjevarju o tem duševnem velikanu vezane nadodal in ki se naslanjajo na Schillerjev stih „Du hast der Götter Gunst erfahren“ iz pesmi „Ring des Polykrates“, deklamovane od učenca, ne zaslužijo nikakor imena „Oda“; tako početje bi presegalo meje moje zmognosti.

Toliko o stvari.

Kar se tiče oblike „Sočine“ vesti, omenjam, da mi je po njej podaril g. urednik, A. Gabršček, nekaj skoz vsa 4 leta na učiteljsku v Kopru moj učenec, ki v šoli od mene nije slišal nikdar žal besede, v pozdrav najkrasnejšo majnikovo cvetko; duhoviti način pa, kako se mu na koncu ljubi moje ime gnjusiti,

prepuščam mirne duše oceni čestitih bralcev.

Gorica, 14. maja 1905.

Rajko Čuček.

Tiskovna pomota. — V zadnji številki našega lista se je vrnila pri notici „Stoletnica Schillerjeve smrti“ neljuba pomota glede krstnega imena pesnikovega. Stati bi bilo moralo namreč Friderik, a ne France Schiller.

Smrtna kosa. — Dne 12. t. m. umrl je v Lokavcu g. Vinko Kovač, upokojeni c. k. nadčuvaj 64 let star. Bil je l. 1866 v bitki pri Kraljevem gradu, pozneje služil je kot orožnik nekaj let, potem pa je dobil službo kot paznik v Kopru. Bil je mož blagega srca in spoštovan pri vseh, ki so go poznali. Naj počiva v miru!

Dne 13. t. m. pa je umrl po kratki bolezni obče spoštovani g. Jožef Slokar, mnogo letni podžupan v 60. letu svoje starosti. Se svojim mirnim in ljubeznivim obnašanjem se je vsakemu prikupil, kdor je imel z njim opraviti. Bog mu daj večni mir in pokoj!

Procesija na Sv. Goro. — Vkljub slabemu vremenu, kajti deževalo je do treh ur zjutraj, in kljub velikemu blatu, bila je udeležba pri procesiji, katero je priredilo v nedeljo na Sv. Goro „Slov. kat. delavsko društvo v Gorici“, velika ter nič manjša od lanjske. Udeležila so se procesije z zastavami sledeča društva, in sicer: „Slov. kat. del. društvo v Gorici“, „Kat. del. društvo v Mirnu“, „Kat. del. društvo v Podgori“, „Marijina družba v Podgori“ ter „Marijina družba v Kamnjah“. Društvenice društva „Skalnica“ spoznalo se je pa po njih društvenih znamenjih. Procesijo je vodil prelat dr. Gabrijevčič. Na Sv. Gori, kamor je dospela procesija okolo 8. ure, pričakovala jo je velika množica drugih ljudi, ki so prišli na Sv. Goro še prejšnji dan in tudi v nedeljo od raznih strani. Po cerkveni božji službi, pri kateri je govoril prelat dr. Gabrijevčič o Marijinem čiščenju, ki je končala z litanijami in z blagoslovom, vršilo se je na trati pred cerkvijo, kjer je bil pripravljen primeren oder, napovedano zborovanje. Prvi govoril je g. dr. Dermastia o pravi svobodi, ki je mogoča le na podlagi krščanskih resnic. Za njim je pozdravil predsednik „Kat. del. društva v Mirnu“ g. Jože Cotič zborovalce ter se zahvalil „Slov. kat. del. društvu v Gorici“ na prireditvi te lepe slovesnosti.

Preč. g. Kosec, župnik v Kamnjah, imel je potem dalši in jako koristen govor o zmernosti ter o zlih posledicah alkoholčnih pijač, ako se jih vživa nezmerno. Na to je zaključil preč. g. dr. Pavlica zborovanje s „slava“ klici na cerkev, na slovenski narod in na Avstrijo. Med procesijo, potem v cerkvi peli so razni pevski zbori, ki so se tudi med zborovanjem vrstili ter prepevali lepe slovenske pesmi. Po zborovanju so se ljudje razšli ter bili jako zadovoljni, da so se tega lepega pobožnega izleta na Sv. Goro udeležili. Tudi pokanje iz topičev, katero je preskrbel g. Makuc, ni izostalo.

Strelnica je ubila dne 13. t. m., t. j. preteklo soboto popoludne 57-letnega moža Ignaca Remec z Vitovelj h. št. 8. Sin je prišel z vozom iz Gorice, a ker je bil ves premočen, je šel oče pospravljat z voza. Druga družina, mati, sin in dve hčerki so med tem sedeli za ognjem. Naenkrat se zabliška in zagrmí hkratu, močno se vse strese in strelnica je švignila mimo deklice v tla. Strelnica je prišla skozi dimnik in deklica jo je natanjko videla; zdela se ji je kot precej velika lučka. Mater je strelnica omamila, katero pa je sin nekoliko strelal in je takoj prišla k zavesti. „Bog zna, kaj je z očetom,“ pravi sin in steče pred hišo na prosto; našel je očeta že mrtvega vznak ležečega. Imel je majhno rano na čelu, iz katere je kri tekla. Vse se čudi, da se družini za ognjem ni nobena nezgoda pripetila. En zaglavnik je strelnica nekoliko nagnila na stran. Vse pa je močno pretresla ta nesreča. Pogreb ponesrečenega je bil v pondeljek popoludne. Mir njegovi duši!

Vreme. — Zadnje dni imamo pri nas prav slabo vreme. Dež nas namreč vedno nadleguje. Posebno neugodno vpliva ta vedni dež na razvoj naših poljskih pridelkov, posebno pa na trto in na sadje. V četrtek in v petek je bila poleg tega po Vipavskem še huda burja, ki je napravila še precej škode na trti in na sadju, kar je vse tako lepo kazalo.

Uradniško konsumno društvo v Gorici. — Stalni odbor uradniškega konsumnega društva v Gorici, ki je bil izvoljen te dni, sestavljen je tako-le: Predsednik šolski svetnik in bivši ravnatelj tuk. realke g. dr. Egidij Schreiber; podpredsednik pisarniški vodja na tukajšnjem gozdnem vodstvu g. Miroslav pl. Benigni; tajnik poštni uradnik g. Virgilij Lussin; blagajnik g. Oton Plahuta. V nadzorstvo

so bili izvoljeni gg. Herman Budau, Josip Bilešič, Josip Motz, Ivan Primas, Ahil Pelican, Peter Spazzapan, Gustav Tomine, Karol Travan in France Žnidaršič.

Pred c. kr. izpraševalno komisijo za občne ljudske in meščanske šole v Gorici so prestali izpit usposobljenosti za ljudske šole s slovenskim in nemškim učnim jezikom g. Anton Nerat iz Šoštanja na Štajerskem, s slovenskim učnim jezikom gđc. Marija Blažič iz Kala, Štefanija Marinšek z Opčin (nemščina kot predmet), Amalija Martelanc s Proseka (nemščina in italijansščina kot predmet), Ema Tirlik iz Št. Jerneja na Kr. (nemščina kot predmet); z nemškim učnim jezikom gđc. Ronata Kinsele iz Skopje Loke in Marija Ratzenbeck iz Trsta.

Nekoliko statistike o zdravstvenem stanju v Gorici v letu 1904. — Iz letnega poročila o zdravstvenem stanju mesta Gorice v letu 1904, katero je sestavil mestni fizik dr. A. Luzzatto, prinesemamo to-le: Koncem leta 1904 imelo je mesto 26.447 prebivalcev. Rojenih je bilo v teku leta 704; med temi je bilo 22 mrtvorojenih otrok. Zakonov se je sklenilo v omenjenem letu 190. Podvrženih je bilo naboru 231 mladeničev, potrdili so jih v vojake 70. Umrlo pa je 725 in sicer 387 moških in 338 žen. Največ jih je umrlo meseca januarja, namreč 79, a najmanj meseca februarja, namreč 45. Med mrtvimi bilo je 249 tujcev. Največ umrlo je otrok do 5. leta, namreč 163, in starih ljudi od 50 do 70 let, namreč 159. Starejših od 70 let umrlo jih je 148. Najmanj jih je umrlo v starosti od 5. do 15. leta, namreč 24. Največ jih je umrlo vsled jetike.

Kaj pa bi bilo?! — V soboto ob 10. in pol uri predpoludne, ko je odhajal tovorni vlak proti Italiji, dal je neki sprevodnik s svojo trobento strojevodju znamenje, naj ustavi vlak. Na nekem vozu, na katerem so bile naložene žagalice, zapazil je namreč nekega človeka. Ko se je vlak ustavil, in so šli sprevodniki k dotičnemu vozu, našli so na njem spečega človeka. Zdržali so ga in ga dovedli na postajo, kjer so ga izročili redarju, ki je imel tam službo. Očitati so mu, da se je hotel brezplačno peljati v svojo blaženo deželo. Mož, ta je bil namreč neki Borghi, ki dela v opekarni za goriškem pokopališču, je pa to zanikal in rekel, da se je preveč žganja napil ter se je na voz le zato ulegel, da bi tam prespal „sbornio“. No, kaj bi pa tudi bilo, če bi Borghi tudi res nameraval priti na tak način brezplačno v svojo domovino!

Cepljenje koz. — Cepljenje koz prične v Gorici v torek in se bo nadaljevalo vsak torek in petek do 14. jul.

Požar v Ročinju. — V soboto po noči zgoreli sta v Ročinju dve hiši. Neka žena, ki je hotela oteti iz ognja nekaj blaga in pohištva, bila je hudo ožgana.

Izpred porotnega sodišča. — Tuk. porotno sodišče pričelo je včeraj svoje letošnje zasedanje. Prva obravnava vršila se je proti bivšemu slugi tuk. trgovske zbornice 41 letnemu Robertu Manfredinju iz Palmanove, a pristojnemu v Solkan. Tožen je bil zaradi sokrivde na tatvini, katero je izvršil na škodo trgovca Fabrisa v Trstu njegov svak Josip Bosich s tem, da je skrnil ukradene reči. Tožen je bil nadalje, da se je polastil raznih lesenih in železnih predmetov, ki so bili last deloma tvrčke Jrschik iz Gradca, deloma pa trgovske zbornice ter jih prodal za več sto kron.

Obtoženec bil je oproščen sokrivde na tatvini ter tatvine predmetov, ki so bili last tvrčke Jrschik, a krivim spoznan glede tatvine, izvršene na škodo trgovske zbornice. Vsled tega ga je sodišče obsodilo na 5 mesečno ječo, poostreno vsak mesec z jednim postom in samotno celico.

Okrajna posojilnica v Kanalu bode imela svoj občni zbor 28. maja t. l. z dnevnim redom označenim v 38. številki „Gorice“ z dne 13. maja t. l.

Shod slovanskih časnikarjev. — V nedeljo ob 10. uri predpoludne je na Voloskem v dvorani „Narodnega Doma“ otvoril predsednik osrednje zveze slovanskih časnikarjev g. Holeček, urednik „Nar. Lystov“ v Pragi. Predsednikom shoda je bil izvoljen ljubljanski župan Hribar. Podpredsednikoma sta bila izvoljena Šandor, Gjaljski in Zledohovski. Hribar je pozdravil zborovalce v raznih slovanskih jeziki. V imenu vlada pa je pozdravil zborovalce vladni komisar bar. Schmied Zabierow.

Generalni štab je dne 12. t. m. jahal iz Senočec čez Divačo v Sežano. Vas Divača je s streljanjem iz topičev sprejela visoke goste. Po vasi Divača so vihrale zastave. Voditelj generalnega štaba, bar. Beck, se je za izkazano čast zahvalil.

Gadov in strupenih kač je letos po Krasu že sedaj jako mnogo. Blizu kilovškega kolodvora — na reški progi — je železniški čuvaj v enem dnevu ustrelil tri modrase in pet gadov.

Stekel pes je vgriznil v Postojni 63-letno vdovo Uršulo Jenko. Prišla se je zdraviti v tržaško bolnišnico, a od tam so jo poslali v Pasteurjev zavod na Dunaj.

Samomor v gledališču. — V nedeljo zvečer se je zastrupil v gledališču „Politeama Rossetti“ v Trstu, in sicer na hodniku, 18-letni žid Alfred Hirsch.

Obisk proračunske komisije je v Trstu. — Proračunska komisija pride baje med 17. in 19. junijem v Trst, da pregleda nova dela v tržaški luki.

Slov. kat. akad. društvo „Zarja“ v Gradcu si je na svojem I. red. občnem zboru dne 12. t. m. sestavilo sledeči odbor: Predsednik: phil. Val. Rožič, pod: predsednik: iur. Fran Mastnok, tajnik: iur. Jos. Podobnik, blagajnik: phil. Martin Galnerič, knjižničar: phil. Fran Kotnik.

Loterijske številke.

13. maja.

Trst	22	25	27	15	42
Linc	83	88	54	47	28

Št. 553.

Razglas.

Občinski lov davčnih občin: Slap, Idrija pri Bači, Sv. Lucija, Lom tolminski in Modrejce, se dne 18. maja 1905 ob 9. uri zjutraj v občinskem uradu Sv. Lucijskem potom javne dražbe odda v zakup za dobo osmih let.

Natančnejši pogoji razpoloženi so pri podpisnem županstvu.

Županstvo Sv. Lucija,

dne 12. maja 1905.

Leban,
župan.

Zahvala.

Prav iskreno se zahvaljujem slavni zavarovalnici za življenje „Janus“ na Dunaju, oziroma podružnici v Trstu, za tako hitro in točno izplačilo zavarovalne glavnice s pripadki o smrti mojega soproga Antona Paškulin pri vsem nerednem plačevanju od strani zavarovanca.

St. Andrež pri Gorici, dne 12. maja 1905.

Katarina Paškulin.

Išče se

kovaškega vajenca

od 14 leta naprej. Več se izve pri upravi „Gorice“.

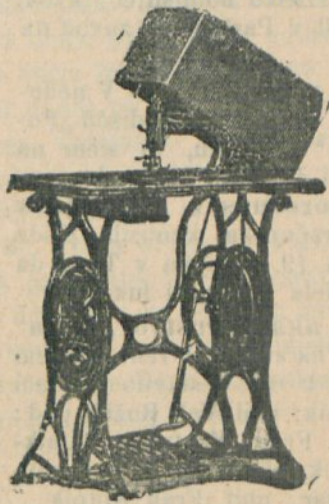
Dr. F. Geiger,
prakt. zdravnik v Ljubljani,
je dosegel izvrstne uspehe z uporabo
železnatega vina
G. PICCOLI-ja, dvor. zal. Nj. Svetosti in lekarja v Ljubljani. — Polliterska steklenica 2 K, in se naročila točno izvrše.

Izvrstan okus kave dosežeta s primestnim
Vydrove žitne kave
POSKUSITE! — Vznar dragotnosti.
Poljina 6 kg peščila 4 K 50 h franco.
„DOMACI PRIJATELJ“
Vzdrževanje zdravja in lepota.

Fani Drašček,
zaloga šivalnih strojev
Gorica, Stolna ulica hiš. št. 2.

Prodaja stroje tudi na tedenske ali mesečne oboroke. Stroji so iz prvih tovarn ter najboljše kakovosti. Priporoča se slav. občinstvu.

MÈD
zajamčeno-pristen

se prodaja na drobno v svečarni
J. KOPAČ
Gorica, ulica Sv. Antona št. 7
po sledečih cenah:
Med izpihani pomladanski beli kg K 1:20
" " jesenski " " " 1:20
" v satju " " " " 1:—
" cejen " " " " 1:—
" za pitanje čebel " " " 1:20
Na debelo po znanih cenah.

„Narodna tiskarna“ priporoča vizitnice.

Ferratin in Ferratose
(lekoci Ferratin)
najboljše krepišilo pri malokrvnosti in hledici,
od zdravnikov najpogosteje priporočeno. Ferratin je v zvezi z beljakom, sestavljen iz jezuitne hranilni preparat.
Povečuje tekočino v sbojsnje prevaro.
Nevredni vspehi.
Dobi se v lekarnah
C. F. Boehinger und Söhne
Mannheim - Ralldorf.

Gumijeve vezi za trte

Rlobuke slamnike - -

priporoča MIHA KOZMAN v Raštelu št. 27, kakor tudi pletene koše, razno leseno posodo, skafe, sode, orne, sita, krogle itd. itd. - - - -

Ivan Kravos
priporoča svojo
sedlarsko delavnico
v Gorici
ulica Vetturini 3.

Št. 1248
Op.
Razglas.
Naznanja se, da
JAVNA DRAŽBA
zastavil I. četrtletja t. j. mesecev januarja, februarja in marca 1904, začne v ponedeljek dne 5. junija 1905. ter se bo nadaljevala naslednje četrtke in ponedeljke.
Od ravnateljstva zastavljalnice in ž njo združene hranilnice.
V Gorici, 4. maja 1905.

Anton Ivanov Pečenko, Gorica

<p>Velika zaloga pristnih belih in črnih vin iz lastnih in drugih prisnanih vinogradov. Dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstro-ogerske monarhije vsodih od 56 l naprej. Na zahtevo pošilja tudi uzorce.</p>	<p>Zaloga piva Auerjevih dedičev v Ljubljani, in plsenjskega piva „prazdroj“ iz sloveče češke „Mešanske pivovarne“. Zaloga ledu, katerega se oddaja le na debelo od 100 kg. naprej.</p>
---	--

Cene zmerne. Postrežba poštena in točna.

Samo enkrat poskusi
naj vsakdo kupiti svoje potrebščine pri tvrdki
J. Zornik, Gorica, Gosposka ulica 7,

in nikdar več ne bode iskal drugod boljšega, lepšega in kakovosti primerno cenega blaga, kakor se tu dobi.
Došle so uže zadnje novosti modnega blaga za
pomladansko in poletno sezono v nedosegljivi izberi
kakor: krasni okraski za obleke najnovejše mode, čipke, ovratniki iz čipk, bordure, svile, pasovi itd. Raznovrstno belo in Jaeger-perilo, rokavice usnjate in cvrinate, nogavice, krasne ovratnice, hlačniki, žepne rute, solnčniki, dežniki, moderci, predpasniki, domači čevlji itd. Zaloga je preskrbljena z vsemi potrebščinami za g. šivilje in krojače, kakor, igle, cvirni, svile, fodre, gumbe, trakove itd. Raznovrstno blago za vezenje itd.

„Centralna posojilnica“
registrovana zadruga v Gorici, ulica Vetturini hiš. šte. 9.

Posojuje svojim članom od 1. aprila 1905 dalje:
na menico po 5¹/₂%, na vknjižbo pa po 5⁰/₁₀
z 1/8% upravnega prispevka za vsacega pol leta. Obrestna mera za hranilne vloge ostane nespremenjena.

„Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani“

Dunajska cesta 19 — v Medjatovi hiši v pritličju — Dunajska cesta 19

vsprejema:

1. zavarovanja vsakovrstnih posloplj, premičnih in pridelkov proti požarni škodi;
2. zavarovanja zvonov proti poškodbi in
3. za nižjeavstrijsko deželno zavarovalnico na Dunaji:
  - a) zavarovanje na doživetje in za smrt, jednostavna zavarovanja za slučaj smrti, na doto in rento, ljudska zavarovanja z mesečnim plačilom zavarovalnine po 50 vin., 1, 2, 3 in 4 K in daje po neprisljiljenih vlogah v oddelku „Rentna hranilnica“ deželne zavarovalnice zelo praktično starostno in rentno preskrbo;
  - b) zavarovanja proti vsakovrstnim nezgodam (telesnim poškodbam) in nezgodam na potovanju po suhem in na vodi ter jamstvena zavarovanja vsake vrste.

Zastopnik za pokneženo grofijo goriško-gradiščansko je vodja „Centralne posojilnice“ v Gorici.
Rojaki Slovenci! Pristopajte k domači zavarovalnici!

Pojasnila daje in vsprejema ponudbe ravnateljstvo zavarovalnice ter postreže na željo tudi s preglednicami in ceniki.
Ta edina slovenska zavarovalnica sprejema zavarovanje pod tako ugodnimi pogoji, da se lahko meri s vsako drugo zavarovalnico.
V krajih, kjer še ni stalnih poverjenikov se proti proviziji nastavlja spoštovane osebe za ta zaupni posel.
Postavno vloženi ustanovni zaklad jamči zavarovalcem popolno varnost.

Svoji k svojim!